

ΘΕΜΑ: «Η ποιότητα της Δημοκρατίας αναδεικνύεται από την ελεύθερη έκφραση των απόψεων όλων των πολιτών και από την ενθάρρυνση της καλλιέργειας ενός πολιτισμού ανεκτικότητας. Η πολιτική ανεκτικότητα προϋποθέτει την ελευθερία της έκφρασης, τον ανοικτό διάλογο και το σεβασμό στη διαφορετικότητα των απόψεων. Εναπόκειται στους δημοκρατικούς θεσμούς, μεταξύ των οποίων κορυφαίος θεσμός είναι το Κοινοβούλιο, η άμβλυνση των εντάσεων που προκύπτουν από τις αντιθέσεις, η προσπάθεια για σύνθεση των διαφορετικών απόψεων και η διασφάλιση της ενεργούς συμμετοχής όλων των κοινωνικών ομάδων»

Δημοκρατία είναι το πολίτευμα σύμφωνα με το οποίο κάθε εξουσία πηγάζει από το λαό και ασκείται γι' αυτόν. Η λέξη, αρχαία ελληνική στην προέλευσή της, καθιερώθηκε στην παγκόσμια ορολογία.

Το δημοκρατικό πολίτευμα εμφανίστηκε στην Αθήνα και η λέξη «Δημοκρατία» απέκτησε ουσιαστικό νόημα κατά τον 5^ο αιώνα, την εποχή του Περικλή. Πολλές φορές στην αρχαία Ελλάδα η Δημοκρατία κλονίστηκε με την επιβολή της τυραννίας, αλλά οι Έλληνες δεν έπαψαν στιγμή να την αναζητούν.

Στις μέρες μας, στον δικό μας πολιτισμικό χώρο, την Ευρώπη, ο τρόπος οργάνωσης της πολιτείας στηρίζεται στις αρχές της Δημοκρατίας και στο σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η Δημοκρατία ως πολίτευμα είναι το πιο ολοκληρωμένο: αναγνωρίζει την αξία του ατόμου, εξασφαλίζει την ατομική ελευθερία, στηρίζεται στον έλεγχο και τη συμμετοχή όλων. Όλοι είναι ίσοι μεταξύ τους ανεξάρτητα από καταγωγή, φύλο, μόρφωση, οικονομική κατάσταση. Όλοι είναι ίσοι ενώπιον του νόμου, ελεύθεροι να έχουν τις δικές τους επιλογές, φιλοδοξίες και να καλλιεργούν τις δυνατότητές τους. Αναντίρρητα το δημοκρατικό πολίτευμα αποτελεί επίτευγμα των ανθρώπινων κοινωνιών. Προϋποθέτει συλλογικότητα για την επίλυση διαφόρων προβλημάτων και τη λήψη αποφάσεων, κοινωνική αλληλεγγύη, αίσθημα δικαίου και συμφέροντος συνόλου.

Για να λειτουργήσουν οι δημοκρατικοί θεσμοί απαιτείται άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων. Αυτό συνεπάγεται ριζικές μεταβολές στον τρόπο ζωής και της νοοτροπίας της κοινωνίας.

Ισότητα όμως δεν σημαίνει κατάργηση της διαφορετικότητας. Μπορούμε να είμαστε ίσοι και ταυτόχρονα διαφορετικοί. Ο ρατσισμός, η ξενοφοβία και το μίσος απέναντι στους συμπολίτες μας εξαιτίας της διαφορετικότητας δεν έχουν θέση μέσα σε μια δημοκρατική κοινωνία. Οι άνθρωποι δεν κατατάσσονται σε ομάδες ανάλογα με τη φυλή ή την εθνικότητά τους και δεν περιθωριοποιούνται μέσα σε μια δημοκρατική κοινωνία, αλλά γίνονται αποδεκτοί και χρήσιμο και πολύτιμο κομμάτι του συνόλου της.

Το δημοκρατικό πολίτευμα περιέχει σαν αναπόσπαστο στοιχείο το διάλογο. Η αμοιβαία κατανόηση των συζητητών, η ανιδιοτέλεια και η παραδοχή των σφαλμάτων, ο σεβασμός της αντίθετης άποψης, αλλά και η τεκμηρίωση των απόψεων με επιχειρήματα παράλληλα με την ελευθερία της έκφρασης οδηγούν σε ένα γόνιμο διάλογο. Σκοπός του είναι μέσα από την ανταλλαγή απόψεων και ιδεών να οδηγηθούμε στην αναζήτηση της αλήθειας. Απαραίτητη προϋπόθεση βέβαια είναι η παιδεία, η γνώση των ζητημάτων, ο σεβασμός και η ικανότητα και θέληση των συνομιλητών για επικοινωνία. Μόνο μέσα από τη συζήτηση θα πραγματοποιηθεί και ο στόχος του που είναι το τρίπτυχο θέση-αντίθεση-σύνθεση.

Τα πολιτικά κόμματα αν και έχουν διαφορετικές απόψεις πρέπει με τις κινήσεις τους να δίνουν ερεθίσματα για την πρόοδο και την ευημερία του τόπου. Απαραίτητο στοιχείο της Δημοκρατίας είναι η κομματική πολυφωνία και βασική τους προϋπόθεση η πρόθεση και η διάθεσή τους για συνεργασία που θα έχει ως στόχο το καλό του τόπου και όχι η φασαρία και η στείρα αντιπαράθεση των απόψεων.

Η ελευθερία του Τύπου είναι μία θεμελιώδης αρχή κάθε Δημοκρατίας. Με τον πλουραλισμό των μέσων ενημέρωσης εκφράζονται και διατυπώνονται διαφορετικές απόψεις και ο πολίτης έτσι έχει τη δυνατότητα να ενημερωθεί σφαιρικά, αλλά το κυριότερο να αναπτύξει την κριτική του σκέψη και να μπορεί να κάνει τις σωστές κινήσεις ως μέλος του κοινωνικού συνόλου. Με την δικαιοσύνη άλλωστε νιώθει ότι προστατεύονται τα δικαιώματά του και διασφαλίζονται η ισότητα και η ελευθερία λόγου και έκφρασης. Η Δημοκρατία εμπνέει στο άτομο την εμπιστοσύνη της κοινωνικής αναγνώρισης, της αξιοκρατίας και της ισότητας.

Δεν πρέπει λοιπόν οι πολίτες να συμπεριφέρονται με αδράνεια, απάθεια για τα κοινά ή για οποιοδήποτε κοινωνικό-πολιτικό γεγονός διαδραματίζεται, να αδιαφορούν για σημαντικά θέματα της κοινωνικής ζωής. Πρέπει να εκφράζουν ελεύθερα τη γνώμη τους. Αυτό βέβαια προϋποθέτει και ανάλογη παιδεία. Επίσης θα πρέπει να ενημερώνονται από τα ΜΜΕ και το διαδίκτυο, να εκφράζουν τυχόν

παράπονά τους και να προτείνουν λύσεις, διότι η κοινωνική πρόοδος θα αμβλύνει την ανισότητα και την αδικία και θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής όλων.